

Taoiseach Charlie

Les eleccions irlandeses de la setmana passada tornaran Charles Haughey al càrrec de «Taoiseach» o primer ministre. Populista, amb una biografia en què s'inclouen fins i tot episodis de contraban, «Charlie» no ho tindrà fàcil en el nou paper.

Vicent Partal

Els irlandesos acostumen a anar en grup. I per això, a les eleccions generals de la setmana passada anaren de tres en tres. Seguidors de Charles Haughey, seguidors de Desmond O'Malley i seguidors de Garret FitzGerald. Tres polítics per al país més pobre de la CEE.

La història dels tres s'entrecreu i barreja. El 23 d'octubre del 1970 Charles Haughey, que havia estat ministre de finances, és acusat de contraban d'armes destinades a l'IRA en l'Irlanda del nord. El govern, presidit aleshores per Jack Lynch, portava una política de conciliació amb l'Ulster que s'havia traduït fins i tot en visites oficials a banda i banda de la frontera. Lynch i Haughey —per molt que sembla impossible— eren membres del mateix partit.

Arran d'aquell afer naix un odi ferotge entre Haughey i Desmond O'Malley, membre aleshores, també, del partit Fianna Fail i ministre de Justícia. Actualment, O'Malley ha fundat el Partit dels Demòcrates Progressius i s'ha enfrontat en la lluita per la presidència a Haughey, encara candidat dels «Soldats del Destí» (traducció de Fianna Fail). Després de donar molts tords, l'any 1979, el mes de desembre, Lynch dimiteix del seu càrrec. ¿I qui el substitueix?. L'antic contrabandista Haughey, a qui substituirà, després de derrotar-lo en les eleccions de juny del 81, Garret FitzGerald, líder del conservador Fine Gael.

Al febrer del 82 es repeteix l'escena, però amb els protagonistes canviats: és

Garret FitzGerald, derrotat per l'atur i el divorci.

Charles Haughey qui torna a la presidència i FitzGerald qui se'n va. El vint-i-quatre de novembre d'aquell mes canvien les tornes i FitzGerald passa a ser primer ministre, mentre Haughey torna a l'oposició. I així van passant els anys. Aquestes eleccions, però, tenen una novetat consistent en la presència del Partit dels Demòcrates Progressistes fundat fa divuit mesos per O'Malley, després d'intentar sense èxit jubilar Haughey de la política activa. ¿La conseqüència? En el pròxim Parlament irlandès hi haurà un àrbitre de la situació (O'Malley) que odia a mort per tradició el líder del partit rival (FitzGerald) però que no sap massa bé si l'odia més del que ho fa amb l'antic company de files (Haughey) que aspira a ser primer ministre. Si aconsegueix evitar que ho siga, l'haurà jubilat de la política, però, a canvi, haurà donat la victòria

al partit amb el qual manté i ha mantingut de sempre una guerra civil amb sordina que traspua totes les cantonades del país.

¿Alguna explicació a tot això? Com diria el borrarxo sergent irlandés (McCarey) de les pel·lícules de John Ford: això és Irlanda.

Taoiseach Charlie

L'actual campanya electoral ha tingut, però, un protagonista per sobre els altres. Alguns han parlat d'ell dient-ne «el factor Charlie». Tots l'han temut. Al final del recompte, és ell qui té les possibilitats de ser el *taoiseach* (president) dels pròxims anys. Un president que encara es defineix com a nacionalista irlandès i té una vida quasi de novel·la: Charles Haughey.

Haughey té seixanta-dos anys i és

Las crisi d'Irlanda és la més gran dels països de la CEE.

tribunals l'absolgueren de les acusacions de contraban, Haughey hagué de passar uns anys a l'ombra política fins que les pressions populars sobre Lynck obligaren aquest a tornar-lo al govern. El 1979 Haughey substituïa Lynck al front del govern. Per aconseguir-ho havia recorregut tot Irlanda, xerrant amb milers de militants del seu complicadíssim partit. Un grup polític, el Fianna Fail, que ha estat definit com una Irlanda en petit i on conviuen, anys després de la independència del sud del país, tota mena de gent fins encara pel romanticisme de la lluita contra els *britts*. Aquesta política populista, Charlie l'usa sempre i, pel que es veu, amb bons resultats.

I ara els problemes

Està per veure, però, que amb això n'hi haja prou, vista la difícil situació en què es troba l'illa verda. Problemes econòmics i la sempre complicada relació amb el nord, encara sota ocupació britànica, emmarquen la vida i la política de l'Eire.

La crisi econòmica que assetja Irlanda és la més greu dels països que componen la CEE. Només Espanya té un índex de desocupats superior a l'irlandès, que es situa ja per damunt del vint per cent de la població. El deute extern

del país el fa assemblar-se a un estat tercermundista i s'eleva en constant progressió per damunt dels quatre bilions de pessetes. Significativament, més d'un quart de milió d'irlandesos han demanat, escassament en trenta dies, permisos de treball en els Estats Units. Diuen que l'ambaixada de Washington a Dublín hauria de canviar el rètol de l'entrada i posar-hi «Oficina de col·locacions del govern dels Estats Units».

Difícil remei tindrà aquesta situació que el govern de FitzGerald havia intentat solucionar portant a terme una política de reducció d'impostos i de retall de les despeses públiques. Haughey defensà durant la seva campanya el manteniment d'aquestes despeses i una política de reducció d'impostos paral·lela a la creació de col·locacions.

La mala gestió econòmica i el desastre que suposà la derrota en el referèndum sobre el divorci (la majoria de la població votà en contra que fos autoritzat) han estat dos pesos morts impossibles de remuntar per al president ient. El nou Taoiseach seguirà tenint el pes mort de remuntar una de les pitjors economies del continent. I, segurament, en aquest camp haurà de fer alguna cosa més que passejar-se per l'illa repartint abraçades i compartint pintes de bona cervesa Guinness. □

una de les figures més controvertides de la política irlandesa. Advocat i professor mercantil, ha estat dues vegades primer ministre i no defuig en absolut el contacte amb la gent del país ni una bona pinta de cervesa Guinness cuan se li ofereix. En la seua història política destaca l'acusació que se li féu de realitzar contraban d'armes destinades als republicans irlandesos del nord, de l'Ulster. Haughey mai no ha amagat les seues simpaties per l'IRA. Fet i fet, ell és fill d'un dels dirigents històrics de l'Exèrcit Republicà, dels que combateren contra l'ocupació britànica al sud. Durant la passada campanya electoral, anà moderant la seua habitual virulència contra els acord sobre l'Ulster signats per Londres i Dublín.

Però no només això. Després de dimidir com a ministre, i malgrat que els